

Afcrck noy sebr koamb yel-sqgdc la b vccm-sông zugu

Beogre :

Afcrck Leta râmâbâ sên be oyiya (OUA) pùgê wâ, la b leb n be no-kângâ pùgê wâ b sên boond tɩ Afcrck noy sebr koamb yel-sqgdc la b vccm-sônga zugâ ; D sâ n tik tc oyiya mii ninsaal yel-sqgdc yôod tîiri, la, tc Afcrck ninsaal la nin-buiid yel-sqgdc noyâ tikame la b bâng tc ninsaal fâa tõe n paama yel-sqgdc la soog-m-meng nins fâa sên be noyâ pùsê wâ tc buud welgre, yîn-gâong welgre, f yaa pag bc rao welgre, f buud goam welgre, wên-tûur welgre, politik sor welgre, bc bûmb a to sên tikd n welg wala paoongo, f sên yiê, f sên dogê bc f sên yalg kae ye.

- D sâ n têeg koe-rckdg Afcrck koambâ yel-sqgdc la b vccm-sông zug (AHG/ST-4 (XVI) Rev-1) tênsâ taor dâmb la guvqgnema taor dâmb sên tigs b sqk 16 soabâ libeerya (Moorovcya) yùùmd 1979 kiuug a 7 soabâ rasem 17 daar n dckâ. Be, b tikame tc b na n koglame la b zâ koamb yel-sqgdc la b vccm-sôngo.
- D sâ n ges tc koamb wùsg sên be Afcrck zu-loees tika kaalem, rog-n-miki, dûni sabaabo, nebâ waooglem, zaba, la yidgrâ soay, baoobâ soay, komâ, komslmâ. Woto biig sên nan pa yêeg sôma wâ sqgda ne koglgo.
- D sâ bâng tc biig Afcrck pùgê wâ, a yell tara pângâ, tc b tog sên na ycl tc biig yidg sôma, n tall-a zak pùgê ne nonglem la wùm-taaba.

- D tog n bângame tc biig sên tog n yidg sôma wâ yînga, a sqgda ne zâab sên sqgd ne a yînga, a yamâ, la a toga ne koglg noyâ pùgê ne soog-m-meng la Burkîndlim ;
- D sâ n tik rog-n-mikâ yôodo, sên loog yôod la Afrck minim sên tog n tik n tags koamb yel-sqgdc la b koglg pùgê
- D sâ n tik tc koamb yel-sqgdc la b vccm-sông koglg tika ned fâa tùm a yel-pakdc
- Sên na ycl n wîinig b sakr ne koamb la b yel-sqgdc koglg sên be noyâ la sqb toay-toay oyiya la owqni sên dcke, wala naasôzini no-sccgr koambâ yel-sqgdc la têns taor dâmb ne guvqgnema taor dâmb koe-rckdg Afrck koambâ yel-sqgdc la b vccm-sôngâ zugâ.

B tika sên pùgdâ :

Pipi buka : yel-sqgdc la yel-pakdc

Pipi saka : yel-sqgdc la biig koglg

Pipi koqqga : Têns sên kê noyâ pùgê yel-pakre

- 1- Tênsâ sên be oyiya pùgê wâ, la b be no-kâensâ pùgê wâ saka yel-sqgdc, soog-m-meng la yel-pakr sên be noyâ pùsê, n tik tc b na n maoa me wala sên gùls tênsâ zâab noy pùsê wâ n dcgs noy sên na ycl tc bûmb ning fâa sên be no-kâensâ pùgê paam tûubu.
- 2- Sên gùls tc be ka wâ pa tar sor n viig noor sên be têng fâa pùgê n yaa sôma n yccd no-kângâ Raab koamb yel-sqgdc la b koglg pùgê ye. Baa ne dûni noy tênsâ sên sak n kê pùgê pa tog n viig no-sông koambâ yîng ye.

3- Rog-n-mik fâa, minim, rog-n-mik tùuma, bc wên-sor tûub sên pa sqgd ne yel-sqgdc la yel-pakr sên gùls ka wâ, b tog n tùma b pângâ woogr tùuma. **Koqqg a 2 soaba; Biig bilgri**

Sâ n yaa ne no-kângâ sên datâ, biig yaa ned yùùm sên pa ta 18.

Koqqg a 3 soaba : welgr kaalem

biig fâa tara yel-sqgdc la soog-m-meng ning sên gùls no-kângâ pùgê wâ tc welgr buud sên tik buudu, yîn-gâongo, f yaa pag bc raa, f buud goam, f wên-sore, f politik sor, sên tees f sên yi zîig ninga, f laogo, f sên dogê bc f sên yalâ kae ye. Welg-kâng kaalmâ paasa nedâ roagdb bc a gâag-soaba.

Koqqg a 4 soaba : biig yôod kasenga.

1- Bûmb ning fâa sên maand biig yînga, sâ n yaa tùùm-noor bc taoor soab tùùmde, biigâ yôod n tog n lùc taoore

2- Wala bùùd bc gomd sâ n be biig sên tôe n gom zugu, b tog n maana b sên tôe tc b wùm a sên tagsd ne a meng noor wall ne ned sên pa yâk a sôngd teelgo. Biigâ sên tagsd tog n kêe sùk wala laloa wâ sên datâ.

Koqqg a 5 soaba : vccm fâagr la yidgri

1- Biig fâa sqgda ne vccm yel-sqgdc sên pa tôe n yêese. yel-sqgdc kângâ tara laloa wâ koglgo.

2- Tênsâ fâa sên be no-kângâ pùgê wâ maana sard wala b sên tôe tc biig vccm fâagre, a koglg la a yidgr yaa b yel-pakre.

3- Kao bùùd n dogl biig tc b tog n kù-a pa tog n tik biig ye

Koqqg a 6 soaba : yùùr la ba-yiri

- 1- Biig fâa sqgda ne yùùr a rogmê.
- 2- B tog n gùlsa biig yùùr seb-kasengê a rogmê
- 3- Biig sqgda ne ba-yir paoongo
- 4- Tênsâ sên sak no-kângâ wâ tikame n na n ges tc b noyâ sak tc biig sqgda a paam t'a ba-yir yaa zîig ning a sên dogâ pùgê sâ n mik t'a rogmâ wakato, a pa tõe n paam ba-yir ye. Woto yaa wala noyâ sên datâ.

Koqqg a 7 soaba : soog-m-meng ne f sên tagsde.

Biig ning fâa sên tõe n gom sqgda a paam sor n wîinig a tagsgo, tc modgr kae bûmb fâa pùgê, la a tõe n togs a sên tagsd n tik kokr ning laloa wâ sên yâkâ.

Koqqg a 8 soaba : soog-m-meng ne f sull kôm

Biig fâa tara sor ne a kê sull a sên date, la a maan tigsg sên ka goam wala laloa wâ sên data

koqqg a 9 soabâ : soog-m-meng ne f tagsgo, f yam daab la f wên-sor tûubu.

- 1- Biig fâa tara yel-sqgdc ne a tagsgo, a yam daab la a wên-sor tûubu.
- 2- Roagdbâ bc laloa sên yâk tc yaa biig zâad fâa togame n sagle, n kibl biigâ n tik a yêegrâ sên ta zîig ninga, la a yôod sên be zîig ninga.

3- Tênsâ sên sak no-kângâ wâ togame n tû roagdbâ pakre, la neb nins sên yaa biigâ rqqgdb pakr sên yaa koambâ saglg la b kiblg b yel-sqgdc wâ zug wala laloa la têngâ politik sên be yellâ zug raabo.

Koqqg 10 soaba : yel-solgr koglggo

Biig fâa pa tog n paam wêgb a vccmâ pùgê wala kom, a zak pùgê yelle, yê ne neb pùgê ye. Pa sqgd tc b sâam a yùùre, n wêg a nedlem, bale, a roagdbâ n tar sor n ges a sên zâad a mengâ to-to. Biig fâa tara yel-sqgdc ne laloa wâ koglggo, tc b ra kê a yqlê wall b wêg-a ye.

Koqqg 11 soaba : kaorengo

1. Biig fâa tara yel-sqgdc ne a paam kaorengo

2. Biig kaoreng raab yaa :

zâ la b yidg biigâ nedlem, a bângr ne a minim la a yîng bc a yam tûog hal t'a wa yêeg sôma;

b- N teel ninsaal yel-sqgdc la a soog-m-meng tûubu, la sên yccd fâa yaa noy nins sên be Afrck noy yel-sqgdc wâ zugâ pùgê, la koe-rckds ne dûni no-rccgds ninsaal yel-sqgdc wâ pùgê.

c- Vccm yel-sôms zâabo, rog-n-migs la n minim Afrck sên yaa sôma koglggo.

d- sqgl biig t'a zâ a vccm dûni sên pa be weoogr pùgê, wùm-taab pùgê, bas-taal pùgê, yêsg pùgê, waoog-taab ne zood nin-buiid sùka, buud toay sùka, la wên-soay toay ne taab sùka.

e- Kogl soog-m-meng la têng ween-vcùùgo.

f- zâ la b kogl Afrck teel-taaba

g- teel ween-vcùùg la têng-gâong yôod gûubu

h- Modg tc b wùm tc biig tog n zâ a laafc

3 Têns nins sên sak noyâ rckda soay sên na paam yql-sqgdc kêensâ,
la sên ycc fâa b sardame :

a- N na n karem koamb zaalem tc yaa pakre.

b- N teel karem-bc-bqdâ laoreng ne soay toay - toaya, la b modg
tc bilf- bilfâ, bc kaorengâ wa yc zaalem ne koamb fâa.

c- N modg tc koambâ fâa paam n kê karen-do-bqdâ, n tik têngâ
tôog la ned fâa tôog ne soay sên be fâa.

d- Tû soay nins kom-pugliy sên tõe n karem la b pa paam
kaoreng wa b taaba

Tênsâ sên be no-kêensâ pùgê wâ tûuda roagdbâ yel-sqgdc ; bâmb sâ
n kaê, yaa b sên tikb râmbâ yel-sqgdc, sên na ycl n yâk karen-dood
bc kaoreng sên yaa toor ne têngâ râmb sên yâkâ. La rêndame tc
karen-doogâ bc kaorengâ tû noy sên be têngâ pùgê wâ. Woto
ratame n tôog n karem koambâ b vccm la b wên-tûur pùgê n zems
ne b tôogo.

5- Têns nins sên be no-kêensâ pùgê maanda b sên tõe sên na ycl tc
biig sên tog n tû noy a roagdb sên wînidg bc karen-doogê tû noyâ
ne burkîndlim la waoogr biigâ yînga, wala noorâ sên be ka wâ
raabo.

6- Tênsâ sên be noyâ pùgê maanda b sên tõe tc bi-pugl sên dck pùg t'a kaorengâ nan pa sa tõe n karem n sa, la bee ne bi-puglâ meng tõe la a raabo.

7- Bûmb pa be koqqgâ pùgê sên tõe n tik t'a pa rat ninsaal soog-m-meng bc sull soog-m-meng ye, b leb n pa tog n tik yê n lugl karen-doog ye. Sqgdame tc sên bilg pipi gom-bakâ pùgê ka wâ b tõe n tû-a, la kaorengâ tog me n zemsa leta raabo.

Koqqg 12 soaba : Reem, yîn-wcsgr la rog-n-mik tùm

1- Tên nins sên sak no-kangâ wâ reegame tc biig tara yel-sqgdc ne wùsgo, reem, yîn-wcsgr tùm sên zems ne a yùmâ, la a tõe n mag a nug rog-n-mik la minim tùm pogê tc modgr ka ye.

2- Tênsâ sên sak no-kâensâ wâ sôgdame, la b teend biig yel-sqgdc ne a tõe n naag a meng rog-n-mik tùmê, minim tùmê, la b sôgda koamb tc b tõe ne tùm minim, yîn-wcsgr tùm sên zems ne b yùmâ.

Koqqg 13 : koamb sên yaa koms-râmba

1- Biig fâa sên tar yam bc yîng komslem sqgda ne koglg sên tik a yêgrâ la a raab sên na ycl n zâ a nedlem, a soog-m-menga, t'a wa tõe n naag nin-buiidâ vccm pùgê.

2- Têns nins sên sak noyâ rcka sard tc tõe sâ n beê fâa b na n kô bi-koams la neb nins sên zâadbâ sôngr buud b sên kote, sâ n mik tc sqgda ne biigâ. B na n modgame tc biig sên yaa koams fâa tõe n paam zâmsg la sqglg a vccmâ pùgê. B le sôgda biig fâa sên yaa

koams t'a paam yîn-wcsgr tùum n tùm sên na ycl t'a paam n kées a meng nin-buiidâ sùka, la yêeg wa sên sqgde.

- 3- Tênsâ sên sak no-kâensâ wâ rckda b sên tar fâa sên na sông koms-râmb b vccmê, la b sông-b tc b tôog n dù zîig ning fâa bc rot zut fâa b sên date.

Koqqg 14 soaba : laafc la laafc tùuma

- 1- Biig fâa sqgda a paam a yîngâ laafc, la a yam laafc yôod n dc a v«m pùgê
- 2- Tênsâ sên sak no-kâensâ wâ saramé n na n zâ yel-sqgdc wâ, la sên yccd fâa b na n maana sên pogdâ :
- a- woog koamb sên kiid tc rogem pa ta la kom-kûum.
 - b- modg tc biig fâa paam a laafc zâab la tcbsg sên sqgd n tik laafc tùum paasgo
 - c- modg tc nebâ paam dccb sên yaa sôma n sekdê la koom sên yaa yolemde
 - d- zabr ne bâas la rclg yood sên tikd laafc wâ paasg têngâ pùgê.
 - e- tcbs pagb sên tar pùs la ma-râmb sên ket n yêsemde b koamba
 - f- modg tc pagb bâng b mens koglg la rog-yaagre.
 - g- rck laafc tùum-gânegr n ning têngâ yidgr tùum-gânegds pùgê.
 - h- ges tc nin-buiidâ bugs fâa wala roagdbâ, sul gqtbâ wùm la b paam daoalg koamb rclg sông pùgê, koamb rclgr ne b ma-râmb bîisim, zîig yolemd yôodo, zags pùg sâmpoag beoalg yôodo, tc kqtê.

i- naag tùm-kâens pùgê sul sên pa guvqgnema wâ sula, têng fâa sul la nin-buiidâ tùm-gânegrâ pùgê, la tùmâ zâab koambâ gesg pùgê.

j- sông ne minim la ligd têngâ paoong gilb pogê sên na ycl tc koamb laafc tùm paam yidgri..

Koqqg 15 soaba : koamb tùmâ

1- biig fâa kogla ne wêgb paoong pùgê, la ne tùm sên tôe n koms-a, wall tôe n sâam a zâmsg bc a laafc, a yidgri, a yam yêegr la a sùk pogê kéesgo.

2- Tênsâ sên sak no-kângâ rckda noy sên sqgd sên na ycl tc koe-kângâ sên dat tùmâ manegr koambâ zugâ yâ tûubu, tc dûni wâ noy koambâ tùm zug yaa sôma. Woto wâ, tênsâ rcka sard n na :

a- yâk ne laloa râmb yùumd biig sên tog n paam n yaool n tùm tùmmd fâa.

b- yâk noy lqqr-dâmbâ pùgê b sên tog n tùm, la b sên tog n dck biig tùmâ

c- Tik scbgr buud sên na ycl tc koe-kângâ yâ tûubu

d- wîinig ni-buiidâ pùgê sul fâa yql sên be koamb tùm pùgê.

Koqqg 16 : kogl ne weogre la zâ - yoodo

1- Têns nins sên sak no-kângâ wâ rckda noy toay-toaya, la b maand zâmsg toor-toor sên na kogl biig ne weogre, zâ-yoodo, la sên yccd fâa yaa namsg buud fâa sên tôe n pogl biig yînga, a yam. Sên paasde, yaa zâ-yaalse, zâ-yoodo, taoor wêgbo ; sâ n mik tc biigâ be a ned nugê, a gâag-soab nugê bc kaoreng taoor soab nugê.

2- Kogl soayâ sên bilgâ pùgê wala koe-kângâ sên datâ yaa sul sên na ges koambâ zâab yell luglgu, tc b teel koambâ roagdb la b gâag-sob-râmb b zâabâ pùgê. b tog n baoa yqlê beoolg soay la b bângr soay sên na ycl tc biig yâ zâ-sôngo.

Koqqg 17 soaba - yâas bù-kaoor luglgu

1- Biig fâa b sên dolg no-yôsg r togame n paam zâab sên yaa toore, sên na ycl tc b paas biig yel-sqgdc zâab pângâ, la neb a taabâ soog-m-menga.

2- Têns nins sên sak no-kângâ wâ togame :

a- a ges tc biig sên be bâens roogê, bc a pa tar a soog-m-meng ra paam weoogre, zâ-yoogo, bc namsg sên yaand-a ye.

b- ges tc koambâ welg ne nin-bqdâ b bâensâ roogê bc zîig ning b sên ning-b roogâ

c- ges tc biig fâa b sên yet t'a yôsga laloa noor :

I- bc b tik t'a pa maan yell hal tc b wa bù-a n dogl-a yellâ.

II- B togs-a yell ning b sên dogl-a wâ tao-tao n weel-weele, la b kê-a no-rqqs a sâ n pa wùmd goamâ b sên gomdâ.

III- Paam sôngr sên sqgd wala soayâ sên wînigi, sên na ycl n sqgl bùùdâ

IV- Paam tc b bù a yellâ tao la yc bù-kaoodb sên pa wêgd n bùùdê, la sâ n mik t'a maana yelle, bc a tôog n kos tc b lebg n bù a bùùdâ ne bù-kaoodb sên yccd bùùdb nins sên da reng n bù wâ.

d- gcdg tc kiba-kctbâ la nin-buiidâ ra zînd bùùdê wâ ye

Biig zâab bùùd wakat raabo, ba b sâ n dogl-a-la scbgr t'a yôsga laloa fâa, yaa a toeem n tôog n lebg n kê a zakê la nin-buiidâ sùka.

4- yùùm sên paood la b tog n yâke, tc sâ n pa rê poore, biig pa tar tôog sên na yôsg laloa ye.

Koqqg 18 soaba : zak koglgo

1- zak yaa têngâ yêgre leta wâ togame n sông-a t'a kc yêg la a yidgi

2- Tênsâ sên sak no-kâensâ wâ rckda nao sên sqgd tc pag ne rao yel-sqgdc koambâ zug yaa a yeyn kâadmâ belem wakat la kâadmâ sâoong poore. Kâadmâ sâ n wa sâame, soay la b rckd sên na kogl koambâ.

3- Biig pa tog n kong zâab a roagdb ne taab yîng ye.

Koqqg 19 soaba : Roagdbâ zâab la b koglgo

1- Biig fâa tara yel-sqgdc ne a roagdb zâab la b koglgo, tc sâ n tôe fâa, bc a be ne-ba. B pa tog n welg biig ne a roagdb t'a pa sak ye. Sâ n pa mikame tc bù-kaoodbâ n sake, n dck noore, wala laloa wâ sên wînigi, tc welgrâ pùgê, biigâ yôod n be be.

2- Biig sâ n welg ne a roagd a yeyn bc b yïibâ fâa a tara sor n paam n yâ a roagdbâ.

3- welgrâ sâ n yaa têns nins sên sak no-kângâ wâ ned a yembre, tênkâng togame n kô biigâ bc a ned a to kibay sên wînigd biigâ a roagdbâ sên kaeyâ zugu. Tênsâ leb n modgdame tc kibayâ kûun ra tall yell n kô roagdâ bc roagdbâ sên ka zîigâ pùgê wâ ye.

4- B sâ n yôk biig ne têng sên be noyâ pùgê daabo, biigâ roagdb bc a gâag-soabâ b tog n togs-b-la tao-tao sâ n tôe.

Koqqg 20 soaba : Roagdbâ tùmde

1- Raogdbâ bc neb a taab sên get biigâ yell la pipi n get biigâ wubr la a yêegr yelle, tc b yel-pakr yaa :

a- n ges tc beoog sên vêeg fâa bc b ges biigâ yôod yelle

b- maan b sên tôe ne b paoong la b tôog tc biigâ yidg sôma.

a- ges tc zabâ pùg zâabâ ne biigâ yc ninsaal zâabo

2- Têns nins sên sakb noyâ sên be ka wâ tikda b tôog la b sên yalg n dck noy sên na :

a- Sông roagdbâ bc neb nins sên get biigâ yell sâ n sqgda, n yâk sôngr la teelg tùm-gânegdse, wala rccbâ, laafc wâ, zâmsgâ, futu, la ro-gâaga.

b- Sông roagdbâ bc neb nins sên get biig yell sên na ycl tc b tôog n zâ-a, la b zîinig sul wùsg sên get koamb zâab yelle :

c- ges tc zags nins pùsê roagdb a yiibâ sên tùm dâ paam koamb gesg tùm luglugu.

Koqqg 21 soaba : koglg ne vccmâ la rog-mikâ tùm-yoodâ.

1 -Tênsâ sên sak noyâ sên be ka wâ rckda noy sên na ycl tc rog-n-mik tùm sên yaa wêense, minim wêense, sên pa sôma ne ninsaal vccm, a burkîndlim, biig yidgr la a yêegre, la sên yccd fâa yaa :

a- Rog-n-mik la tùm sên pa sôma ne biig laafc, bc a vccm.

b- Rog-n-mik la tùm sên welgd koamb kêer b sên yaa pagb bc b sên yaa rap yînga.

2- Koamb kâadem, kom-pugliy la kom-dibliy pùleng ne kâadem gcdgame, tc noy rck wala laloa râmb sên wînigd tc yùùmd sên sekd ne kâadem yaa 18, tc b tog n gùls kâadbâ yùy seb-bedr zugu.

Koqqg 22 soaba : Bùg-raad zaba.

- 1- Tênsâ sên be no-kângâ pùgê wâ rcka sard n na n tû dûni noy bug-raad zab wakat sâ n mik tc koamb n be zabâ sùka.
- 2- Tênsâ sên be noyâ pogê wâ rckda soay toay-toay sên sqgd tc biig ra zînd zabr pogê, la sên yccd fâa, b ra kêes biig sodaar ye.
- 3- Têns nins sên be no-kâensâ pùgê wâ togame, wa dûni wâ noy sên maan b pakrâ, n kogl nin-buiidâ bug-raad zabr wakate, la b rck noy sên sqgd n kogl koamb sên be zabâ pogê. Kogl kâens togame n zînd bug-raad zabr buud fâa pùgê la zûndgr fâa pùgê.

Koqqg 23 soaba : kom-solgdse.

- 1- Tênsâ sên be noyâ pùgê maanda b sên tôe fâa tc biig sên baood n solg bc biig la sên solg wala dûni noyâ sên datâ paam koglg la zâab a sên dat a roagdb sâ n tûud-a bc b pa tûud-a, a gâag-soab bc ned sên pê-a tûud-a bc pa tûud-a. Woto yaa noyâ sên kôt-a yel-sqgdc ninsi, bc noy a taab sên kogend-a.
- 2- Tênsâ sên be noyâ pùgê sôngda dûni sul sên kogend nin-solgds b tûùmâ pùgê sên na kogl koamb wala pipi gom-bukâ sên datâ, la b bao koambâ roagdb bc b neb sên na ycl n kô-b b zagsâ râmba.

- 3- Sâ n mik tc biigâ roagd bc a ned pa tôe n yâ, b kogenda biigâ wa biig fâa nanand bc wakat fâa.
- 4- B tog n tûu koe - kângâ ne koamb sên be têng pùgê n serge ; sergrâ yaa yel-wênd yînga, zabr yînga, zûndgr yînga, roog lùccse, be yql a taab yînga.

Koqqg 24 soaba : Boblgo

Têns nins sên be noyâ pùgê n sak biig boblgâ getame tc biig yôod zînd taor koglgâ pogê, la b rck sard n :

- 1- Lugl sul sên na rcgs noy koamb boblg zug la b ges tc boblgâ tû noyâ sên be wâ, la b gese boblgâ tôe n sakame n tik biigâ yalê, ne a roagdbâ, a neb a taaba, biigâ neb paama sagdls n yaool n sak boblgâ
- 2- Sak tc biig tc bobl têng a to sên be no-kângâ pùgê tôe n sakame la yaa wa bûmb a to sâ n kaê sên na kogl biigâ, bigâ sâ n pa tôe n zînd zak a to, b sâ n pa tôe n zâ biigâ sôma a têngâ pùgê.
- 3- ges tc biig sên bobl têng a to paam koglg la koglg wa a têngê wâ
- 4- Tû soay sên na ycl tc baa yaa têng a to boblgo, bc boblgâ ra yc leebg sor sên kôt ned ning sên dat biigâ ligd ye
- 5- modg tc yam ning sên be koe-kângâ pùgê wâ paam piuugri, ne zems-taab noy rckre, la b ges tc sâ n yaa boblg fâa têng a to, bc tû ne têngâ taor dâmb bc sull sên tûmd boblgâ zug raabo
- 6- Tuk soay sên na ges biigâ sên boblâ vcc sôma

Koqqg 25 soaba : Welgr ne roagdbâ.

1- Biig ning fâa sên pa be ne a zak râm̄b wakat fâa bc yaa nand welgr toga ne koglg la zâab sên sqgde.

2- Tênsâ sên be no-kângâ pùgê wâ rcka sard n na n ges tc :

a- biig sên yaa kccba, wall a welg ne a zak râm̄b wakat fâa bc wakat pùg sên yâke, tc sqgd tc yaa a yôodâ n dat woto, a sqgda ne zâab sên yaa wala zak pùgê deegre, biigâ kêesg sull sên get koamb zâab yelle.

b- Rck soay sên na ycl tc b bao biigâ roagdb la b tôog n lagem-b taab zîig ning welgrâ sên zîndê wâ. Sâ n mik tc welgrâ tûu ne bug-raad zab bc sabaabo.

3- B sâ n mamsd tc biigâ na n bobla sull pùgê, n tik biigâ yôod bala, b sqgdame n da yîm tc biigâ wubr yûug pa tog n kùùge, b leb n pa tog n yîm biigâ yêgre, a wên-tûur sor la a buud goam yell ye.

Koqqg 26 soaba : Koglg ne bu-welgr la neb wêgbo

Tênsâ sên be no-kângâ pùgê wâ rcka sard têng fâa la ne b fâa lagengo, n na kô raab pâng b noyâ pùsê sâ n mik t'a be bu-welgr pugê.

2- Tênsâ sên be no-kângâ pùgê wâ leb n sakame tc têng fâa, la ne b fâa lageng na n kêes koamb sên lùc ba-welgre, wênd so- welgr wall welgr buud toay-toay taoore, baa ne têngsâ sâ n bee sodaas têngs pùsê.

3- Tênsâ sên be noyâ pùgê wâ rcka sard n na n kô koamb wakat buud fâa sâ n tôe, sôngre, sên na ycl tc welgr buud fâa menem Afrck têngâ pùgê.

Koqqg 27 soaba : Taor wêgb

Têns nins sên be noyâ pùgê wâ rcka sard n na n kogl biig ne wêgb buud fâa, taor pog wêgbo ; la b leb n tik n na gcdg :

- 1- raoolgo, modgr bc tusb sên dat tc biig kê a taor leebg pùgê.
- 2- Koamb tus n kêes yoob bc taor tùm pùgê.
- 3- Koamb tus n kêes tùm nins bc wînigr ning sên yaa taor tùm wînigri

koqqg 28 soaba : Droaag yûubu

Têns nins sên be no-kângâ pùg rckda soay sên na ycl n kogl biig tc tccm nins rckr wala sên be dûni noyâ pùgê wâ, la b gcdg tc b ra tall biig t'a fâr droaag vâad bc n koos tccm sên yaa droaag bc wônd droaag ye.

Koqqg 29 soaba : Kosgo, yembdo, yôkre, la garbgo.

Têns nins sên be no-kâensâ pùgê wâ rckda soay sên na n gcdg :

- 1- Biig yôkre, a kosg bc a leebg sên yaa nug ning fâa, la ned ning fâa, baa yaa bîigâ roagdba, bc a sên tqqgb râmba.
- 2- Koamb kêesg garbgê

Koqqg 30 soaba : Ma-râmb sên kê roog koamba

Tênsâ sên be no-kânga pùgê sardame n na n bao zâab sên sqgd pagb sên tar pùs yînga, ma-râmb sên tar kom-peels la kom-bâooneg sên dogl bùùd bc sên yôsg laloa, la b rck sard n na :

- 1- n ges tc scbgr buud fâa sên pa roog kêesg ra rck n dogl pùg-kâensâ ye.
- 2- n tùm b sên na kct tc roogâ kêesg toeem sên na zâ ma-kâensâ
- 3- n lugl sul b sên tik sên get ma-kâensâ yelle
- 4- n ges n gcdg tc b ra kêes ma roog ne a biig ye.
- 5- n ges tc b ra rck yôor yâkr bùùd n dogl ma-kâensâ ye
- 6- n ges tc roogâ kêesg raab yc toeengo, ma wâ lebg n kêes a zak pùgê, la nin-buiidâ sùka.

Koqqg 31 soaba : koambâ yel-pakre.

Biig fâa tara yel-pakr ne a zak-râmba, têngâ neb fâa, neb a taab fâa, la ne dûni wâ neb gilli. Biiga, a yùùmd la a tôog sên boog poore, noyâ sên yâk bûmb ning fâa n gcdgâ poore biig tara yel-sqgdc wa sên pogdâ :

- 1- Tùm zakâ yôgen sôma tùmâ, waoog roagdba, f taor dâmb la neb nins sên yccd - f wakat fâa la zîig fâa sâ n sqgda.
- 2- T'a na n tûma têngâ fâa yîng la a lùccs a yîng tôog la a yam taor dê yînga
- 3- T'a na n koglame la sông ne nin-buiidâ la têngâ lagem-n-taare.
- 4- T'a kogl la a zâ Afrck rog-n-mik a vccm ne nebâ pùgê ne bas-taale, yêsgo la zems-taaba, la a sông tc nebâ zînd vccm-sông pùgê
- 5- T'a kogl la a zâ têngâ soog-m-meng la a todse.
- 6- N sông ne a tôog fâa, wakat fâa la zîig fâa tc Afrck laogeng tôoge.

Buk a 2 soaba

Sak a 2 soaba.

Koqqg 32 soaba : koamb vccm-sông la b yel-sqgdc sull luglg la a

yôgnego

Afcrck bângdb sull yel-sqgdc wâ la vccm-sông zug b sên boond sull (komite) la b sigl oyiya wâ pùgê sên na ycl n kogl la b zâ biig yel-sqgdc la a vccm-sôngo.

Koqqg 33 - sullâ nebâ

- 1- Komite wâ pùgê neb 11 n be be. B yaa neb sên yaa yam-sômse, scd râmba, pù-peelem râmba ; Nin-kâens pa wêgde, b leb n mi b tùm koambâ yel-sqgdc la b vccm-sông pùgê.
- 2- Komite wâ ned fâa bee sullâ pog a yùur yînga
- 3- Komite wâ pùgê, têng fâa pa kêesd neb tc yccg nin-yqng ye.

Koqqg 34 - Votâ.

Laloa kângâ sên scng tûub n sa, komite wâ râmba b votdb la ne solgre, la yaa ne têngâ taor dâmb la guvqgnema râmbâ taor dâmb n tùm tùm kângâ. Votâ tûuda ne nebâ yùu tongr sebr pùgê ne têng nins sên be noyâ pùgê taor dâmb raabo.

Koqqg 35 soaba : na-baoodbâ

Têng ning fâa sên sak no-kângâ wâ tõe n yâka na-baoodb a 2 tc pa yccg rê ye. na-baood fâa tog n yii têng sên sak no-kângâ neda. Na-baoodb a 2 sâ n yaa têng n yâke, na-baood a yeyn wâ tog n yii têng a to.

Koqqg 36 soaba

- 1- oyiya taor soabâ kota tênsâ sên be no-kângâ pùgê wâ tc kiuug a 6 sùka, bc b yâk na-baoodb sên na kê komite wâ pùgê.
- 2- oyiya taor soabâ sôdgda na-baoodbâ yùy n tûnug gùls-biisâ tûngr n dck n wîinig tênsâ taor dâmb la guvqgnema râmbâ taor dâmb tc votâ nan ket kiis a 2.

Koqqg 37 soaba : Naamâ rccb kaoosgo

- 1- neb nins sên be komite wâ pùgê, b yâkb la yùùm a 5, tc b pa tôe n le kê ye. Ne rê fâa, neb a 4 b sên yâk pipi votâ pùgê wâ naam sata yùùm a 2 poore, tc neb a 6 rênd sat yùùm a 4 poore.
- 2- pipi votâ sên maan bala, neb nins b sên yâkâ yùy sên wîinig pipi gom-rulgâ pùgê koe-kângâ pùgê wâ, tigsgâ taor soab yâkdb la yaare.
- 3- oyiya taor soabâ boonda komite wâ tigsg a tûùmâ zîigê kiuug a 6 poor votâ tqka. Rê sâ n looge, komite wâ tigsda wakat fâa b sên na n data. tûuda ne taor soab boolle ; yùùmd pùgê yaa tigsg a yeyn bc yccd rê.

Koqqg 38 - Biro wâ

- 1- Komite wâ yâkda no-tûudsi
- 2- Komite wâ yâkda a biro tc b tùm yùùm a 2
- 3- Neb sôor sên pa tog n paog komite wâ tigsg yaa neb a 7
- 4- Vot pùgê nebâ sôor sâ n zem taaba, taor soabâ gomd n tar pângâ
- 5- Buud goam b sên tog n tall n gom yaa goam nins oyiya sên yâkâ.

Koqqg 39 soaba

Komite wâ ned sâ n bas a tùmâ zîig vcùug t'a tùmâ nan pa sa, leta ning sên yâk - a wâ yâkda a ned a to n led a zîigê, la rëndame tc taoor dâmbâ tigsg sake.

Koqqg 40 soaba - Sekretaarya wâ

Oyiya taoor soabâ yâkda ned t'a yc komite wâ sekretqqr (seb-gùnda)

Koqqg 41 soaba - sên tõe n paam la koglg kaalem

Komite wâ neb tùm pùgê, b tara yôod la koglg kaalem sên bilg no-sccg - kasengâ pùgê oyiya yôod la koglgâ kaalem zugu.

Sak a 3 soaba : naamâ, la komite wâ soay

Koqqg 42 soaba : naamâ

Komite wâ tùm yaa :

- 1- zâ la b koglg yel-sqgdc nins sên be no-kângâ pùgê wala :
 - n gil sqb la kibay sên na ycl n mag tùm Afrck zu-loeesâ pùgê yel-sqgdc la koamb koglg wqqngê, yôgen tigssi, n daool têngâ tùm-noy la bângr buud koamb yel-sqgdc la b koglg pùgê, sâ n dat me, wîinig f sên tagsd la f wîinig têngâ taoor dâmb f sên kote.
 - II- N gùls la b tags noy buud sên kogend koamb yel-sqgdc la b vccm-sông Afrck.
 - III- Maan yêsd-n-taar ne tùm - noy la Afrck ne dûni sul sên tùm koamb yel-sqgdc la b vccm-sông zâab la koglg zugu.
- 2- Pùg n ges yel-sqgdc wâ sên be ka wâ tûub sên yaa to-to, la y ges tc b tû-ba

3- Wqgs noyâ sên be no-kâensâ pùgê wâ tênsâ sên sak noyâ yùùr yînga, oyiya sulâ yùùr yînga, wall sull buud fâa oyiya bc têng sên sak noyâ yùùr yînga.

4- Tùm tùùmd buud fâa tênsâ taor dâmb sqk la guvqgnema râmbâ sqk sên kô-a, oyiya taor soabâ sên kô-a, wall oyiya sull sên kô-a.

Koqqg 43 soaba : tùùm sqb kûuni

Têng fâa sên sak no-kâensâ rckda sard t'a na n kôo tùùm sqb ne oyiya taor soabâ maasem. Yaa sqb sên maan tc noyâ sên be no-kâensâ pùgê wâ paam tûubu, la yel-sqgdc zâab sên yaa to-to ; yaa wala :

a- yùùm a yi wâ pùg no-kângâ tûub scngr poore, sâ n yaa ne têngâ sên be noorâ pùgê.

b- rê poore, yùùm a 3 fâa

2- Tùùm sebr sên gùls wala koe-kângâ sên datâ togame :

a- N tall kibay wùsg noyâ sên be wâ tûub zug têngâ pùgê

b- N wîinig sâ n tôe fâa, yql la zu-loees sên gcdgd noyâ sên bilg tc be no-kângâ pùgê wâ tûubu.

3- Têng ning fâa sên zoe n kôo tùùm sqb sên pid komite wâ tôeeme tc sqb a pùgê wâ bc a ra leb n dck kibay a sên zoe n kôo wâ ye.

Koqqg 44 soaba : kibay kûuni

Sullâ tara sor n deeg kibay yell buudâ fâa no-kângâ sên ges zugu, ned fâa zugu, sull wall owqnze oyiya sên mi tiiri, têng fâa sên be noyâ pùgê, bc owqni.

Koεεg 45 soaba : Vees - n - gqsga

- 1- Komite wâ tõe n tûu soay toay-toay sên sqgd sên na bao yell sên be no-kângâ pùgê, kos têns nins sên sak no-kângâ kibar buud fâa noyâ tûub zugu, tû soay sên sqgd sên na vees - n - ges têng fâa sên tûud noyâ to-to.
- 2- Komite wâ kôta tênsâ taor -dâmb la guvqgnema râmbâ taor dâmb sqk sebr a tûùmâ zugu.
- 3- Komite wâ yiisda sebrâ tigsgâ poor n wînigi
- 4- tênsâ fâa modgdame tc komite wâ sqb paam wînigr tênsâ pùsê.

Sak a 4 soaba : Noy a taaba

Koqqg 46 soaba : Seb - tikdsi

Komite wâ tikda dûni yel-sqgds ninsaal yel-sqgdsâ zugu, wala Afrck noy ninsaal la nin-buiid yel-sqgdc zugu, oyiya noya, dûni koe-rckdg ninsaal yel-sqgdc zugu, dûni no-sccgr koambâ yel-sqgdc zug la Afrck rog - n - mik zugu.

Koqqg 47 soaba : Nug tikri, sard sakr bu kôm, tûub sungre

- 1- B yiisa no-kângâ tc oyiya tênsâ tõe n tik b nusi
- 2- oyiya tênsâ tõe n wînig tc b saka no-kângâ - Sakrâ sqb la kômâ sqb na n dqgla oyiya taor soabâ nengê

3- No-kângâ tûub scngda rasem 30 poor oyiya taoor soabâ sên na n deeg têts 15 sakr la kôm sebre.

Koqqg 48 : nanegr la toeengo

- 1- No-kângâ tôte n toeema me la b maneg sâ n mik tc têtng a 1 sên be noorâ pùgê kcsa sebr oyiya taoor soabâ rê zugu. Rêndame tc manegrâ sên bilgâ paam têtsâ taoor dâmb la guvqgnema râmbâ taoor dâmb noore ; rê tc têtsâ sên be noyâ pùsê wâ reng n paama kibar a zugu, tc komite wâ me togs a sên tagsd manegrâ pùgê.
- 2- Manegr buudâ fâa pùgê, sqgdame tc têts sên yccd sake sebkângâ. yaa têtsâ taoor dâmb la guvqgnema râmbâ taoor dâmb sên be oyiya wâ pùgê n dck a sqb 26 soabâ pùgê.

;Adis Abeba, Etyopc soolmê

yùùmd 1990 sêoog kiuug pùgê